

Monique Middag, Wapse: "Herd Navigator maakt ons leven gemakkelijker"

Met de aankoop van twee melkrobots namen Monique en Bert Middag uit Wapse als één van de eerste Nederlandse melkveebedrijven Herd Navigator in gebruik. "Als het niet beviel mocht het na een jaar weer terug", vertelt Monique, inmiddels drie jaar later, over het inline melkmeetsysteem dat de vruchtbaarheid, gezondheid en stofwisseling van de veestapel monitort. "We willen absoluut niet meer zonder. De koeien zijn gezonder, we hebben meer controle en rust; bovendien geeft het een enorme arbeidsbesparing."

Met het gezin 150 melkkoeien verzorgen, dat was de doelstelling van Monique en Bert Middag begin 2009 toen ze vanuit Zwolle verplaatsten naar een nieuw bedrijf in het Drentse Wapse. “We maakten een keuze voor automatisering zodat Bert en ik met zijn tweeën het werk rond kunnen zetten zonder personeel”, vertelt Monique die haar baan buitenshuis opgaf om zich volledig op het bedrijf en het gezin te richten. “Ik geniet van het werken met de koeien, vind nieuwe dingen in het bedrijf een uitdaging en ik ben heerlijk thuis zodat ik er ook voor onze kinderen kan zijn.”

Eigenlijk vanzelfsprekend kwamen er in de nieuwe stal twee robots. “Twee keer per dag 150 koeien melken in een melkstal is een aanslag op je gezondheid”, verwoordt Monique de overweging. Ze kozen voor DeLaval, mede doordat ze zo ook Herd Navigator konden gebruiken. “Het is eigenlijk een minilaboratorium op het bedrijf”, legt de boerin uit. Herd Navigator signaleert aan de hand van een melkmonster of een koe last heeft van slepende melkziekte of mastitis, tochtig of juist drachtig is. “Het apparaat is heel simpel te bedienen en je hebt direct resultaat, daar gaat het ons om.”

Veel gezondere koeien

Het uitgangspunt voor Bert en Monique was om vooral meer preventief te werken. “Ik heb een enorme hekel aan zieke koeien. Het is vreselijk om ‘s morgens de stal in te lopen en te denken: wat tref ik vandaag weer aan”, aldus Monique die vertelt dat ze met Herd Navigator geen lebmaagverdraaiingen meer op het bedrijf hebben, het aantal koeien met slepende melkziekte tot een minimum is teruggedrongen en dat de tussenkalftijd van de veestapel rond 385 dagen ligt. “Met de attenties in de Herd Navigator weten we precies welke koeien we in de

“We kunnen gerust weg: Herd Navigator is 24 uur per dag bij de koeien”

gaten moeten houden.” Het systeem filtert de koeien eruit die extra aandacht nodig hebben. “In het begin waren we wat afwachtend. Als een koe een attentie kreeg voor slepende melkziekte dachten we ‘die mankeert niets, het zal wel meevallen’. Maar twee dagen later kreeg ze toch echt slepende melkziekte. Vanaf die tijd vertrouwen we het systeem: soms insemineren wij een koe blind, zonder dat wij haar tochtig hebben gezien.”

Met name slepende melkziekte noemt Monique als attentie waar ze veel vooruitgang hebben gehaald. “Herd Navigator ontdekt de subklinische gevallen, je ziet niets aan de koe, maar ze functioneert niet goed. Als je dat laat gaan zie je dat er een heleboel problemen komen: uieren baarmoederontsteking en vruchtbaarheidsproblemen

‘Ik heb een enorme hekel aan zieke koeien’

bijvoorbeeld.” Het probleem van die subklinische slepende melkziekte wordt enorm onderschat, weet ze uit ervaring. “Je ziet het niet, maar Herd Navigator haalt ze er allemaal voor ons uit.” Met de attentielijst van de koeien weet het echtpaar precies welke acties ze moeten nemen en op een aantal punten hebben ze hun management aangepast. “Herd Navigator legt de fouten in je management haarfijn bloot. Dat is wel confronterend, maar je moet het vooral zien als een kans om te verbeteren.”

Via telefoon en iPad

Een leven zonder de Herd Navigator kan Monique zich niet meer voorstellen. “We hebben het veel meer onder controle, dat geeft heel veel rust. Herd Navigator maakt het leven een stuk gemakkelijker.” En ook arbeidsverlichting noemt ze als voordeel. “Het helpt enorm in ons sociale leven. Herd Navigator is 24 uur per dag bij de koeien en houdt het in de gaten.” Een dag op pad met de zonen Bas (12), Sander en Jasper (beide 11) kan gemakkelijk. “Ik heb een app op mijn telefoon en een iPad. Op afstand kunnen we zo precies zien wat er in de stal gebeurt en we kunnen zelfs de robot op afstand besturen. Een familiebedrijf mét een sociaal karakter: mooier kan het niet.”

Herd Navigator van DeLaval is een geavanceerde managementtool die als het ware door de veestapel ‘navigeert’ en koeien ontdekt die speciale aandacht nodig hebben. Bijvoorbeeld om te insemineren, dracht vast te stellen, te behandelen tegen mastitis of slepende melkziekte.

Daarnaast uiteraard ook voor koeien die aandacht nodig hebben qua voeding of een behandeling door de veearts.

Hoe werkt Herd Navigator?

Terwijl de koeien gemolken worden, worden er automatisch melkmonsters genomen op de melkpunten en naar het analyse-instrument gestuurd. Herd Navigator selecteert zelfstandig de koeien waarvan een monster genomen moet worden, bij welke melkbeurt en voor welke parameter. De resultaten worden verwerkt in een geavanceerd biomodel en weergegeven in het managementsysteem op de PC. Zo worden vroeger attenties verkregen, die kunnen bijdragen aan kortere

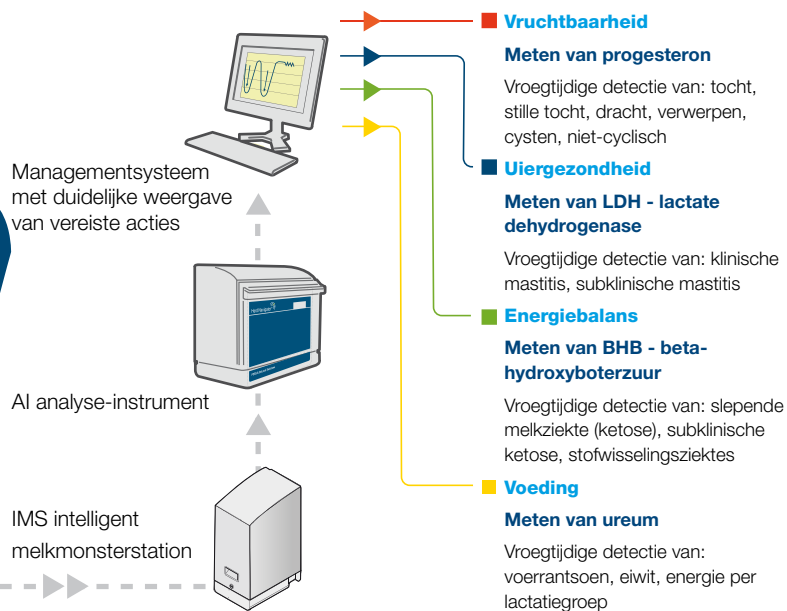
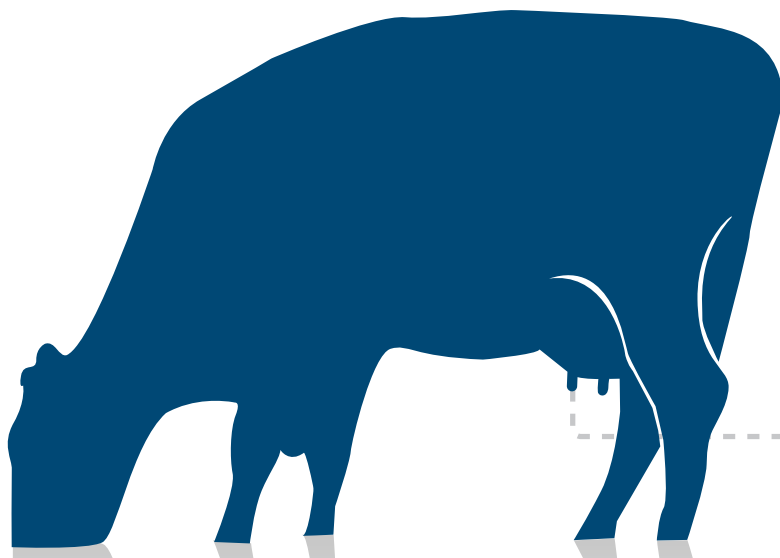
tussenkalftijd, hogere productie, minder medicijngebruik, minder arbeid, meer inzicht en een lager vervangingspercentage. Bovenal resulteert dit in gezondere en duurzamere dieren.

Herd Navigator verbruikt sticks voor de daadwerkelijke analyse. De stickcassettes dient u dagelijks bij te vullen.

Grote koppels in detail bekeken

Herd Navigator communiceert met de veehouder met een kort en krachtig advies. Belangrijk element van dit advies is de standaardprocedure die u samen met uw eigen dierenarts en Vetvice opgesteld heeft. De werklijst geeft de vereiste acties weer; desgewenst kunt u ook details opvragen.

Herd Navigator ‘navigeert’ op basis van 4 aandachtsvelden:

Nederland

DeLaval BV
Oostermeentherand 4
8332 JZ Steenwijk
Tel. 0521 537 500
e-mail info.nl@delaval.com
www.delaval.nl

België

DeLaval N.V.
Industriepark-Drongen 10
9031 Gent
Tel. 09 280 91 00
e-mail delaval.belgium@delaval.com
www.delaval.be